

سیام سا همکل

اسفند ۱۳۸۹

نشریه سیاسی - تئوریک سازمان ۱۹ بهمن

سال اول، شماره ۳

سرمقاله

خجسته باد چهل مین سالگرده حمله‌ی سیاهکل
در اهتزاز باد پوچم سرخ نسل آفتاب کاران

مطالب این شماره:

سیاهکل، مبارزه‌ی مسلحه و اپورتینیست‌ها

ایجاد رهبری اسلامی در کدام پست‌صریحتی کیره؟

کرامی باد ۸ مارس، روز جهانی زن

محذورات موسوی ازیان واقعیت

مال شدن انباست

سیاهکل، مبارزه‌ی مسلحه و اپورتینیست‌ها

سیاهکل پدیده‌ای سیاسی - انقلابی و نمادی پُر فروغ از جنبش کمونیستی چریک‌های فدائی است که جوهر آن بر مبنای مشعل فروزان آگاهی و صادقت انقلابی شکل گرفت. چهار سال کار عظیم و درخشان سیاسی - تئوریک گروهی پشتونهای آن بود. جمعی از پُرشورترین و صادق‌ترین کمونیست‌های ایران به رهبری تئوریست‌های کبیر مسعود احمدزاده و امیرپریز پویان با تلاش و کار طلاقت‌فرسای خویش انجام این امر مهم را آن‌هم در شرایط خفغان و حاکمیت دیکتاتوری عنان‌گسیخته، میسر ساخته.

ادامه در صفحه ۲

ایجاد رهبری اسلامی در گدام پست‌صریحتی چی گپرک؟

در مطلبی با عنوان: "جنبش جاری مناسبترین بستر برای ایجاد رهبری انقلابی" در شماره ۸۵ نشریه‌ی ۱۹ بهمن، ارگان سیاسی - خبری "چریک‌های فدایی خلق ایران" آمده است: "در جریان خیزش توده ای اخیر ما شاهد ظهور تفكرات نادرست و غیر انقلابی از سوی برخی افراد و نیروهای نا امید و فاقد دید تاریخی هستیم که در مقابل یکی از عظیم‌ترین برآمدهای توده ای بر علیه نظام استثمارگرانه حاکم بر کشور ما شانه های خود را بالا قیدی روشنگرکر مآبانه بالا آندخته و با تکیه بر عدم وجود یک رهبری انقلابی بر جنبش اخیر و یا با پذیرش تبلیغات امپریالیستی مبنی بر "رهبری" دار و دسته موسوی بر آن، آنرا ارجاعی خوانده و هر گونه شرکت در این جنبش را ابلهانه، در خدمت مرتजعین جا می‌زنند".

ادامه در صفحه ۴

گرامی باد ۸ مارس، روز جهانی زن

زن در دنیا "متمدن" و "پیشرفته" ای امروزی فاقد ارزش و اعتبار واقعی سنت.

ادامه در صفحه ۵

مرگ بر رژیم وابسته به امپریالیسم جمهوری اسلامی!

بی سابقه و خیره کننده که تاریخ مبارزاتی جامعه‌ی ما تا به امروز هرگز به خود ندیده است. لازم به تأکید است که همین خیش و حرکت سیل آسای توده‌ها خود مهر تأثیری بر نظر رفقاء بینانکدار مبنی آماده گی شرایط عینی انقلاب و ضرورت وجودی موتور کوچک یعنی پیشاہنگ انقلابی کمونیست بود.

علاوه بر این همه، سیاهکل اعلام رادیکال نگ انقلابی به نظام امپریالیستی حاکم بر جامعه و تأکید بر لزوم کاربرد قدر انقلابی در برابر قدر ضدانقلابی و جای گزینی سلاح نقد منفعل با نقد کوبنده و تهاجمی سلاح بود. یکی از خصوصیات بارز و راهکشای دیگر جنبش نوین کمونیستی تغییر شکل سازماندهی سیاسی ناکارآمد و غیر منطبق با شرایط حاکمیت دیکتاتوری با سازماندهی سیاسی- نظامی کارآمد و منطبق با این شرایط بود و دقیقاً همین ساختار بود که بقاء فعل و رشدیابنده تشكیلات و جنبش انقلابی را تضمین نمود.

دو خصیصه‌ی بسیار مهم دیگر جنبش انقلابی مسلحه‌ی چریک‌های فدائی، استقلال نظری و تشكیلاتی آن بود. برای اولین بار در تاریخ جامعه‌ی ایران جنبش کمونیستی شکل گرفت که عاری از هرگونه وابستگی نظری و تشكیلاتی به قطب‌های جهانی بود. ویژه‌گی برجسته‌ی دیگر این جنبش عدم الکوبداری صرف از انقلابات پیشین بود و این نه به معنای نفعی دست‌آوردهای مبارزاتی آنان، بلکه درس گیری و تطبیق و کاربست آن‌ها در شرایط خاص ایران یا به دیگر سخن تلفیق اصول عام انقلاب با شرایط خاص و ارائه‌ی تحلیل مشخص از شرایط مشخص بود. و بلآخره این که آغاز مبارزه‌ی قدرآمیز در جامعه نقطه‌ی عطفی تاریخی در آغاز پروسه‌ی انقلاب بود.

کرچه این جنبش انقلابی در تحولات بعدی جامعه به دلائلی که در ذیل خواهد آمد، توانست توده‌های پیاخاسته را در راستای ایجاد و پیشبرد یک مبارزه‌ی مسلحه‌ی توده‌ای طولانی سازماندهی نماید و قدرت لایزال آن‌ها را در راه نابودی قطعی سیستم و برپائی نظمی نو سمت و سو و سامان دهد، اما نقش بسزایی در مبارزات ضدامپریالیستی خلق‌های مبارز ایران ایفاء نمود.

اینک به اختصار پیردازیم به برخی از مهمترین کاستی‌ها و نقاط ضعف جنبش مسلحه‌ی چریک‌های فدائی. این جنبش در طول حیات خویش با مسائل بسیاری در عرصه‌های مختلف دست و پنجه نرم کرده است که از همه مهمتر مبارزه با بختک اپورتونيسم و رویزیونیسم بوده که متأسفانه به جز دوره‌ای کوتاه (یعنی حدفاصل بین سال‌های ۴۹ تا ۵۳) که مبارزه‌ی مسلحه‌ی پیشاہنگ انقلابی با قدرت تمام به پیش می‌رفت)، همواره سایه‌ی نکبات بار آن بر فراز جنبش انقلابی خلق ما گسترده بوده است. مهمترین دلایل این امر عبارتند از: از بین رفتن همه‌ی رهبران، نظریه‌پردازان، اعضاء و کادرهای اولیه، ظهور ایده‌های انحرافی و گستالت از نظرگاه‌ها و مواضع رادیکال کمونیستی، عدم ادامه‌ی گسترش هر چه بیشتر مبارزه‌ی مسلحه‌ی در سطح جامعه، نبود سیستم آموزشی و امنیتی ایدئولوژیک در تشكیلات، نفوذ عوامل سنتون پنجم دشمنان کارگران و زحمتکشان به درون جنبش و شکل گیری روندی که به تولید و بازتولید آن در بطن مبارزات انقلابی خلق ما انجامید.

در توضیح این مسائل، همان‌طور که اشاره شد تا زمانی که مبارزه‌ی مسلحه با قدرت تمام در صحنه جامعه در جریان بود، اپورتونيست‌ها و رویزیونیست‌ها

سیاهکل، مبارزه‌ی مسلحه و اپورتونيست‌ها

ادامه از صفحه ۱

به مناسبت چهلمین سالگرد حماسه‌ی نسل سرخ آفتاب کاران
و به خاطره‌ی تابناک رفقا:

**مسعود احمدزاده، امیرپریز پویان و عباس مفتاحی، پایه‌گذاران جنش
چریک‌های فدائی، بینانکداران جنش نوین کمونیستی ایران**

چهار دهه‌ی پُرتلاطم از حماسه‌ی سیاهکل و شکل‌گیری سازمان پرافتخار چریک‌های فدائی خلق ایران می‌گذرد. بن‌ترید سیاهکل حدوث عینی رویدادی انقلابی- حماسی در بطن جامعه‌ئی تحت سلطه بود. در چهلمین سالگرد خجسته‌ی جنبش نوین کمونیستی که با مبارزه‌ی مسلحه‌ی انقلابی در سیاهکل آغاز گشت، یکبار دگر بایستی بر ماهیت و صفات مشخصه‌ی آن تأکید نمائیم و همچنین نقاط ضعف و قوت آن را بشماریم، باشد که در این رهگذر، مرور درس‌ها و تجربیات مبارزاتی غنی و راهکشای این جنبش انقلابی مصدقی برای کاربرد گذشته چراغ راه آینده باشد.

سیاهکل پدیده‌ای سیاسی- انقلابی و نمادی پُر فروع از جنبش کمونیستی چریک‌های فدائی است که جوهر آن بر مبنای مشعل فروزان آگاهی و صداقت انقلابی شکل گرفت. چهار سال کار عظیم و درخشان سیاسی- تئوریک گروهی پشتونه‌ی آن بود. جمعی از پُرشورترین و صادق‌ترین کمونیست‌های ایران به رهبری تئوریسین‌های کبیر مسعود احمدزاده و امیرپریز پویان با تلاش و کار طاقت‌فرسای خویش انجام این امر مهم را، آن‌هم در شرایط خفغان و حاکمیت دیکتاتوری عنان گسیخته، میسر ساختند.

آن‌ها در همه‌ی زمینه‌ها از مطالعه و ترجمه‌ی آثار مارکسیستی- لینینیستی گرفته تا تحقیق و بررسی عینی- علمی شرایط سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تاریخی جامعه، بحث و جمع‌بندی دیالکتیک مباحثت، تحلیل مسائل بین‌المللی از جمله وضعیت و موقعیت جنبش کمونیستی جهانی و اتخاذ موضع انقلابی نسبت به اردوگاه رویزیونیستی و همچنین انبوی از کار تدارکاتی عملی و تشكیلاتی را با موفقیت به انجام رساندند. و این گونه بود که بنیان ایمانی خل ناپذیر بر پایه‌ی آمیختن آگاهی و صداقت انقلابی گذاشته شد و آنان خود در عمل، مظیر بارزی از جلوه‌ی آن شدند.

بر همین اساس، جنبش انقلابی چریک‌های فدائی، جنبشی آگاهانه و آگاه‌کننده، بن‌بستشکن و الیام‌بخش، تبلیغ‌کننده و ترویج‌دهنده، وحدت‌بخش و نویددهنده، پالایش‌دهنده و تفکیک‌کننده، بسیج‌کننده و سازمان‌دهنده، سنت‌شکن و بدععت‌گذار راهی نوین بود.

نسل سرخ آفتاب کاران با کاوشی ژرف به دستیابی و ارائه‌ی تحلیل مشخص از شرایط مشخص جامعه‌ی ایران دست یافت و در یکانه‌ی گی حرف و عمل نه تنها راه نوین مبارزه را نشان داد، بلکه جو سکون و خمود، تشتت و پراکنده‌گی و به عبارتی دقیق‌تر بن‌بست سیاسی- مبارزاتی و فضای یأس، نامیدی و پاسیفیسم حاکم بر مبارزات خلق‌های زحمتکش و تحت سistem را شکست و به مانند رودی خروشان و پایدار، فلات خفتنه‌ی دربند را بیدار نمود. در اواسط دهه‌ی ۵۰ دریای توده‌ها به حرکت و تلاطم درآمد. حرکت و خیزشی عظیم در ابعادی

و کشیدن خط بطلان بر آن، راه نوین مبارزه و انقلاب را نه تنها در تئوری تدوین، بلکه عملاً نیز پی‌افکنند.

گرایش جزئی به جنبش نوین و سپس نقلای فکری وی (نوشته‌ها و بحث‌های او درون زندان) برای مرتبط شدن و تأثیرگذاری بر آن خواسته یا ناخواسته بازتاب خود را در اثرگذاری بر تفکر و نحوه نگرش سیاسی، ایدئولوژیک و مبارزاتی افراد یادشده که دچار فقر فکری بودند و لذا در تضاد قراردادن آنان با تئوری راهنمای جنبش نشان داد. با توجه به این که برخی از آنان پس از طی حبس‌های کوتاه‌مدت آزاد می‌شدند و به صفواف سازمان می‌پیوستند، کار به جائی رسید که در سال ۵۴ با شهادت آخرین عنصر تئوریک مرکزیت سازمان، رفیق بر جسته حمید مؤمنی، کم کم زمزمه‌های انحراف در جنبش تحت لوای "پای دوم جنبش و غیره" که برگرفته از نظرات جزئی بود، به جهت گیری‌های غلط رهبری وقت سازمان نیز انجامید و سعی شد که بخشی از توان فکری و عملی جنبش در راستای "سازماندهی غیرمسلح نیروها" به کار گرفته شود.

در اینجا بایستی اشاره کنیم که افراد مذکور علاوه بر بی‌تجربه‌گی و کم تجربه‌گی، در عین حال روشنگرانی بودند که آنقدر آگاهی و دانش سیاسی - تئوریک نداشتند که برای نمونه فرق بین شرایط عینی انقلاب و موقعیت انقلابی را درک نمایند و یا تفاوت بین شرایط کلاسیک و تحت‌سلطه‌گی جوامع را تشخیص دهند.

اتفاقاً بازمانده‌های همین‌ها بودند که بعدها به خصوص پس از ضربات سال ۵۵ بر ارگان تشکیلات تکیه زندن و جنبش انقلابی و توده‌های به‌پاخته‌شده را به انحراف کشاندند و سپس به نام‌های مختلف از جمله "اُفْلیتی و اکْلِریتی" سعی در تعیین چیل مركب خویش نمودند و بی‌سوادی سیاسی - تئوریک خود را به رهبران و بنیانگذاران جنبش نوین کمونیستی نسبت دادند. برخی از اینان تحت نام "سازمان اقلیت" و گروه‌ها و محافل منشعب از آن، انحرافات اپورتونیستی و خطاهای بی‌شمار خود و بعضی دیگر با نام "سازمان اکثریت" با بی‌شرمنی تمام همواره مواضع رویزیونیستی و سازش‌کاری‌ها و خیانت‌های بسیار خویش را به پای تئوری انقلاب ایران یعنی مبارزه‌ی مسلحه‌ی انتقامی تاکتیک می‌نویسند و فریب کارانه هنوز هم ضمن سبقت از یکدیگر، تلاش می‌ورزند که آن خطاهای و آن گذشته‌ی خفت‌بار خویش را تتبیجه‌ی طبیعی این نوع نگرش و سازماندهی جلوه دهند. مشخص نیست که حال و آینده‌ی مشابه خود را در پیشگاه خلق چگونه می‌خواهند توجیح نمایند؟!

در انتهای، بی‌اعراق می‌توان گفت که سیاهکل همچون خورشیدی پرتو افکن، آسمان تیره و تار میهن دریند را درنوردید و آن را روشن نمود. این جنبش بذر انقلابی امید به رهایی، آزادی، برابری، سوسیالیسم و کمونیسم را با حماسه‌ی سیاهکل در جامعه افشارند و نهال آن را با خون پهترین فرزندان خلق آبیاری نمود تا که درختی چنان تنومند و ریشه‌دار شد که حتا علامه‌ی همه‌ی جفاهای، انحرافات و خیانت‌های داخلی و بین‌المللی اپورتونیست‌ها و رویزیونیست‌ها به آرمان والای کمونیستی و تلاش تبلیغاتی گسترد و بی‌وقهی امپریالیست‌ها در اعلام "پایان تاریخ" "پایان ایدئولوژی و کمونیسم" و ابدی خواندن سرمایه‌داری، تا به اکنون نیز همچنان پا بر جاست و پیوسته جوانه می‌زند.

نه حرفي برای گفتن و نه عملی برای انجام دادن داشتند. تنها رمقي که برای شان مانده بود به لانه‌های خوبیش خزیدن و یاوه‌گویی بود. اما متأسفانه به محض این که شرایط درونی جنبش به خصوص داخل زندان آمده‌ی نشو و نمای ایده‌های انحرافی و سپس انتقال آن به بیرون از زندان شد و مبارزه‌ی مسلحه‌ی، علارغم پشت سرگذاشت مرافق سخت و تعیین کننده آغازین و استقبال وسیع اشاره خلقی، به جای گسترش بیشتر عمل‌را به افول گذاشت. اینان در واقع سر از خاک برآوردنند.

در حقیقت، می‌توان گفت که این جنبش انقلابی را نه ماشین سرکوب و تا ۵۵ زندان مسلح دشمن، که نفوذ ایده‌های منسوخ و غیرانقلابی و خزیدن عوامل اپورتونیست و رویزیونیست به درون آن و تکثیر ویروس گونه‌ی آن از پای درآورد. این موضوع مهم‌ترین دلیل و عامل ناکامی این جنبش نوین و بی‌بدیل در تاریخ مبارزاتی خلق ما بوده است که در عین حال بیان‌گر یکی از ضعف‌های مهم جنبش خصوصاً در سال‌های پس از ثبتیت مبارزه‌ی مسلحه‌ی مسلحه‌ی مبنی بر عدم وجود برنامه و سیستم پالایشی لازم برای مقابله با این اپیدمی می‌باشد. همین موضوع باعث شد که موتوور بزرگ به حرکت در آمدۀ‌ی توده‌های مبارز درست در بزنگاه تاریخی، عمل‌اً از وجود الزامی و حضور پُرقدرت پیش‌شانگ انقلابی خویش محروم باشد. در این رابطه لازم به تأیید است که نقش و تأثیر مخربی که بیژن جزئی ایفاء نمود، بسیار حائز اهمیت است.

همان‌طور که قبلاً اشاره شد، طی ۳ سال اول آغاز مبارزه‌ی مسلحه‌ی انقلابی و پیشبرد و ثبتیت آن در بطن جامعه، متأسفانه همه‌ی بنیانگذاران و بسیاری از نخبه‌گان، اعضاء و کادرهای اولیه‌ی این جنبش انقلابی که به خوبی به سلاح ایدئولوژیک نیز مسلح بودند، توسط نیروهای سرکوب رژیم وابسته به امپریالیسم شاه یا در درگیری‌ها و یا در زندان‌ها زیر شکنجه و اعدام شهید شدند و تعداد قلیلی هم اسیر باقی ماندند. بنابراین، بدون هرگونه تردیدی می‌توان گفت که عدم حفظ و بازتولید رهبری پرولتری خصوصاً رهبران تئوریک، یکی از ضعف‌های اساسی جنبش نوین کمونیستی و در واقع پاشنه‌ی آشیل آن بود.

در این میان بسیاری از افرادی که به این جنبش سمباتی داشتند نیز دستگیر و به زندان‌های کوتاه مدت یا بلند مدت محکوم شدند. ورود این افراد کم تجربه و بی‌تجربه به زندان، آن هم در آن مقیاس بی‌سابقه، و جدائی عملی آنان از مبارزه‌ی انقلابی حاری در بیرون از زندان، با توجه به این امر مهم که اکثر آنها به سلاح ایدئولوژیک مجذب نبودند، و تلاقی این امر با حضور جزئی در زندان خود بستری مناسب برای قرارگرفتن آنان در معرض اندیشه‌ها و افکار انحرافی موجود در زندان و تأثیرپذیری آن‌ها شد.

جزئی از سال ۴۶ در زندان و فاقد هرگونه نقش و تأثیر در شکل گیری جنبش نوین انقلابی بود. او گرچه پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۶۰ به ناجار از نظر تشکیلاتی از حزب خائن و منفور توده فاصله گرفته بود، ولی از لحاظ نظری و شیوه‌ی تبیین مسائل از آن نگسته بود. نگاه او به انقلاب و مسائل کلیدی داخلی و جهانی همان نگرش سنتی حزب توده و برگرفته از اردوگاه رویزیونیستی بود و این درست یکی از آن مسائل و موضوعاتی بود که رفاقتی بنیانگذار آن را به شکل انقلابی مورد نقد پرولتری قرار داده، ضمن افشاء آن

شوری انقلابی تشخیص می‌دهند، مصمم شده‌اند که درون جنبش سبز رهبری انقلابی بوجود آورند!

با این که نویسنده‌گان مطلب فوق پارها برخلاف نظرات رفیق مسعود احمدزاده موضع گیری کرده‌اند، ولی همواره تکرار می‌کنند که دنیا رو نظرات وی هستند. رفیق مسعود احمدزاده می‌گوید: "تنهای عمل مسلحانه سیاسی - نظامی است که می‌تواند به تضادهای درونی بوروکراسی حاکم شدت بخشد."، ولی اینان می‌نویسنده که: "تضادهای درونی بین غارتگران حاکم در نتیجه جنبش توده‌ها رشد یافته و ..."

رفیق مسعود احمدزاده سؤال می‌کند: "این آگاهی چگونه باید به میان توده بُرد" شود، چه سازمان‌ها و وسائلی باید این آگاهی را به میان توده‌ها ببرند و از طریق کدام اشکال سازمانی و اتخاذ چه شیوه‌هایی از مبارزه می‌توان انژری انقلابی توده‌ها را در مسیر درست، در مسیری که به پیروزی انقلاب، به سرنگونی ارجاع، به تصرف قدرت سیاسی منجر می‌شود، انداخت و هدایت کرد؟"

و یا "با اتخاذ چه شیوه‌هایی از مبارزه، می‌توان علی‌رغم دشواری شرائط کار، علی‌رغم سرکوب و خفغان، علی‌رغم جدائی عظیمی که میان پیشو و توده وجود دارد، پیشرو واقعی انقلاب را، سازمانی از انقلابیون را به وجود آورد که تواند واقعاً و عملاً راه مبارزه را به توده‌ها نشان دهد و جریان مبارزه را از بنست خارج کند؟"

سپس چنین پاسخ می‌دهد: "تنهای راه، عمل مسلحانه است."

و یا "تجربه نشان داده است که راهی نیست جز راه مبارزه مسلحانه." و یا "در شرائط کنونی هر مبارزه سیاسی به ناجار باید بر اساس مبارزه مسلحانه سازمان یابد." و یا "پیش آهنگ در شرائط کنونی نمی‌تواند پیش آهنگ باشد مگر آن که یک چریک فدایی باشد."

اما نویسنده‌گان مطلب فوق معتقدند: "آیا این همان شرایط مطلوب و مساعدی نیست که باید از آن با توجه به روابط وسیعی که در طول همین مدت در بین جوانان روزمنده ما به وجود آمده در شرائط کنونی نمی‌تواند پیش آهنگ باشد مگر آن که سود جست؟"

و یا "آیا این شرایطی نیست که نهایتاً در صورت کار جدی نیروهای انقلابی و روش‌نگران مبارز باید از بطن آن تشکلی مردمی و انقلابی بیرون بیاید که با رهبری های ارجاعی تحملی مبارزه کند و در این مبارزه با اتکا به قدرت شکست ناپذیر ناشی از اتحاد وسیع‌ترین اشار مردم تحت ستم سرانجام مبارزات مردم را به پیروزی بر ساند؟"

و یا "آیا درک همین خلاء یعنی فقدان تشکل و یک رهبری انقلابی در جنبش خود بخودی اخیر و گام برداشتن در جهت رفع این معضل یکی از وظایف اصلی نیروهای آگاه و جدی نیست؟"

بر اساس تئوری مبارزه مسلحانه هم استراتژی - هم تاکتیک، در جامعه‌ی زیر

مقالات بدون امضاء از سوی شورای نشریه می‌باشد. *

ایجاد رهبری انقلابی در کدام بستر صورت می‌کیرد؟

ادامه از صفحه ۱

نویسنده‌گان مطلب فوق، بازهم طبق معمول، با گرفتن پُز انقلابی، به صدور احکام کلی و بی‌محتوا پرداخته‌اند. اینان به عنوان کسانی که دارای "دید تاریخی" هستند، هیچ گونه توضیحی نمی‌دهند که اصطلاحات "خیزش توده‌ای" و "برآمد توده‌ای" را از کجای تاریخ و ادبیات جنبش کمونیستی در آورده‌اند و منظورشان کدام مقوله‌ی شناخته‌شده‌ی مارکسیستی است و یا با کدام تعاریف این اصطلاح‌ها را به کار می‌برند. در هر حال، نمی‌تواند منظورشان انقلاب، قیام و یا جنبش خودبه‌خودی باشد چراکه دیگر، ارائه‌ی اصطلاح جدید ضرورتی نداشت. برای جبران ناتوانی از تحلیل واقعی، اصطلاح‌سازی بی‌محتوا هم یکی از شیوه‌هاست!

همچنین، نویسنده‌گان مطلب فوق به وجود "تبلیغات امپریالیستی" در حرکت اخیر اعتراف می‌کنند، ولی به راحتی از کنار این سؤال می‌گذرند که چرا امپریالیسم به تبلیغ حرکت اخیر پرداخت و منافع اش در تبلیغ حرکت اخیر در کجا نهفته است. اینان قادر به درک این موضوع نیستند که خود وجود "تبلیغات امپریالیستی"، دلیل بر وجود عوامل امپریالیسم در پیدایش، شکل گیری و تداوم حرکت‌های اخیر می‌باشد که علی‌رغم تمایلات نویسنده‌گان مطلب فوق، به حرکت‌های اخیر بار ارجاعی می‌دهد.

سپس چنین ادامه می‌دهند که: "اگر مساله نیروهای مبارز و انقلابی حرکت برای تاثیرگذاری در خیزش توده‌ها و تشکل آن و همچنین تسهیل روند برای بوجود آمدن یک رهبری انقلابی در این جنبش بود ..."

نویسنده‌گان مطلب فوق از آغاز فعالیتشان در خارج از کشور به درستی عنوان کرده بودند که هیچ گونه ارتباطی با توده‌های داخل کشور ندارند. اکنون ادعا می‌کنند که "تاثیرگذاری در خیزش توده‌ها"، "تشکل آن" و "همچنین تسهیل روند برای بوجود آمدن یک رهبری انقلابی در این جنبش" مستله شان شده است! حال چه کسی می‌تواند بگوید که بدون هیچ گونه ارتباطی با توده‌های داخل کشور، چگونه انجام این کارهای خطیر امکان‌پذیر است؟

از سوئی دیگر، چون نویسنده‌گان مطلب فوق دارای "دید تاریخی" هستند، حتماً این را می‌دانند که رفیق مسعود احمدزاده اثبات کرده است که: "پیشرو واقعی، پیشو وی که پیوند عمیق با توده‌ها دارد و قادر به برانگیختن و هدایت وسیع توده باشد، تنها در طی عمل مسلحانه، در جریان کار سیاسی - نظامی می‌تواند به وجود آید."، اما از آن جا که نویسنده‌گان مطلب فوق، اثبات وجود خویش را ارجح تر از اصول و

مرزی ندارد. بنایه آمارهای منتشره، سه میلیون زن هر ساله در انگلستان قربانی خشونت آن داد و طی شش تا هشت ماه گذشته یکهزار و سیصد و پنجاه و هفت زن و دختر در هفت روزاتی گنگو مورد تجاوز قرار گرفته‌اند. همچنین دو میلیون عامل مرگ زنان در فلاند خشونتیست که از سوی همسران و دوستان پسر آنان اعمال می‌شود. مضافاً این‌که هر ساله بیش از هشتاد درصد زنان افغان مورد خشونت خانوادگی قرار گرفته و هزاران تن دیگر قربانی خشونت‌های نیروهای مرتاجع و اسلامی‌اند. خودکشی زنان هم در این کشور چنگزده و اشغال شده تمام شدنی نیست و هر روزه دارد ابعاد گسترده‌تر و در دنیاکتری را به خود می‌گیرد. همین چند وقت قبل «فیض الله کاکار» مشاور رئیس جمهوری افغانستان در امور سلامت تأکید نموده است که: «جنگ مداوم افغانستان، نامنی، ازدواج‌های اجرایی و در سنین پائین، مهاجرت و دیگر مشکلات باعث افزایش میزان خودکشی در میان زنان افغانی شده است». بنایه گفته‌ی وی "سالانه بیش از دو هزار و چهارصد نفر درست به خودکشی می‌زنند و بیست و هشت درصد از زنان پانزده تا بیست و پنجم ساله از افسردگی و اختلالات روانی رنج می‌برند".

بروز وقایع فوق بیان گرگوشه‌های هر چند کوچکی است که دارد بر سر زنان اعمال می‌شود. این‌ها بخشی از حقایق تلخی است که دارد از زبان عناصر سرمایه و دم و دستگاه‌های وابسته به آنان طرح می‌گردد. بی‌تردید بانی و مسئولیت چنین وضعیت ناهمجارتی بر دوش دولتمردان کنونی جهان است. دولتمردانی که با اتخاذ قوانین ظالمانه دارند، زمینه‌های هر چه بیشتر رفتار غیرانسانی را در درون جامعه فراهم می‌نمایند تا دنیای نابرابر، خشن و سودده خود را داشته باشند. این آن نظام دلخواه آنان است و بدون کمترین شک و شباهی هدف‌شان چیزی جز به تباهی کشانند زندگی زنان و به اتفاق در آوردن هر چه بیشتر آنان نیست. در حقیقت این نظام‌ها هستند که زنان را به بند کشیده‌اند و دارند به حقوق اولیه‌ی‌شان مستبرد می‌زنند؛ به کالاهای سود ده تبدیل‌شان نموده‌اند؛ از کار بیکارشان ساخته‌اند؛ حقوق‌های ناچیزشان را دارند بالا می‌کشند؛ اجازه‌ی تحصیل و حق پوشش را از آنان سلب نموده‌اند تا مبادا روزی در چرخش سودده و سوداندوزی سرمایه‌ای طبقه‌ای وارد گردد. این خاصیت سرمایه‌داران برای میلیون‌ها انسان رنج دیده است. این دنیای خود ساخته‌ی اقلیت ناچیز جامعه است و به عبارتی حقیقت رنگ و پوست و جنسیت هم نمی‌شناسد و فقط و فقط در فکر چیاول و سودبری هر چه بیشتر به نفع طبقه‌ی خودی است.

همچو و بدرجات متقوایت چنین اوضاع ناهمجارتی حاکم است و بی‌گمان زنان ایران هم از قاعده‌ی فوق و کلی مستثنی نیستند و دهه‌هاست که سران رژیم جمهوری اسلامی هم دارند زنان را مورد توهین، تحقیر، تعرض و تعدی خود قرار می‌دهند. دهه‌هاست که دارند به بهانه‌ی پای‌یندی به "حکومت الهی" به حقوق اولیه‌ی‌شان تجاوز می‌کنند و دهه‌هاست که دارند دروس انتخابی خود را به زنان و دختران در مدارس و دانشگاه‌ها تحمیل می‌کنند. آمار نابسامانی‌های اجتماعی تحت حاکمیت رژیم وابسته به امپریالیسم جمهوری اسلامی رو به بالاست و میزان طلاق‌ها هم در ایران به‌دلیل مشکلات زندگی و نداری در مقیاس میلیونی است. شش میلیون زن طلاق گرفته حاصل اوضاع نابسامان جامعه‌ی کنونی است. دو درصد از کل کارتن خواب‌ها را زنان تشکیل می‌دهند و تن فروشی در ایران هم دارد بیداد می‌کند. خلاصه این که وضعیت زنان در ایران اصلاً و ابدأ تعریفی ندارد و نظام جمهوری اسلامی دارد با اتخاذ قوانین ارجاعی زنان را در منگه‌ی هر چه بیشتری قرار می‌دهد. نظامی که سی سال آزگار است زنان را به دلیل عدم تمکین‌شان از پوشش انتخابی جنایت‌کاران مورد تعرض و تعدی قرار داده است؛ سی سال آزگار است که دارد سیاست زنانه و مردانه و دخترانه و پسرانه را در میادین متقوایت و آن‌هم با زور و چماق و تهدید به پیش می‌برد. به تأسیس دانشگاه‌های تک جنسیتی پرداخته است و همچنین

سلطه‌ی امپریالیسم، هدف انقلاب، قطع سلطه‌ی امپریالیستی از طریق پیشبرد مبارزه‌ی مسلحانه‌ی توده‌ای و طولانی است و قنه در جریان همین مبارزه‌ی مسلحانه است که "تضادهای درونی بین غارت‌گران حاکم" تشدید می‌شود؛ "شرط مطلوب و مساعد" مبارزه‌ی ایجاد می‌گردد؛ "تشکل" رهبری انقلابی شکل می‌گیرد؛ مبارزات توده‌ها "سازمان" می‌یابد؛ "نیروهای انقلابی و روش فکران مبارز" قادر خواهد بود "کار جدی" انجام دهد که "از بطن آن تشکلی مردمی و انقلابی بیرون بیاید و با رهبری‌های ارجاعی تحریکی مبارزه کند" و "اتحاد وسیع ترین اقسام مردم تحت ستم" تحقق می‌یابد. بنابراین، "وظیفه‌ی اصلی نیروهای آگاه و جدی" در حال حاضر، فقط و فقط جاری ساختن مبارزه‌ی مسلحانه است.

در پایان این سؤال پیش می‌آید که در حالی که افراد بسیاری وجود دارند که به هر دلیلی از این گونه نظرات انحرافی ارائه می‌کنند و هیچ اجرایی هم برای ادعای پیروی از رفیق مسعود احمدزاده ندارند، چرا نویسنده‌گان مطلب فوق هنوز هم به ادعای پیروی از رفیق مسعود احمدزاده اصرار می‌ورزند؟!

بهمن آرام

کرامی باد ۸ مارس. روز جهانی زن

زن در دنیای "متمن" و "پیشرفت" امروزی فاقد ارزش و اعتبار واقعی است. نگاه سرمایه به نیمی از نیروی فعال جامعه، نگاه سودبری است. سوءاستفاده‌ی جنسی، تحقیر و توھین به زنان به جزء ذاتی نظام‌های کنونی تبدیل گشته است و ظالمان و استثمارگران علی‌رغم اعدامهای شان، دارند حقوق اولیه‌ی زنان را و آن‌هم به عریان‌ترین شکل ممکن‌هی زیر پا می‌گذارند. بی‌دلیل هم نیست که زن کارگر، زحمتکش و ستمدیده و مدافعان برای‌ها در روز هشتم مارس به میدان می‌آید و سرمایه‌داران و همی‌مدافعین ستم بر زن را به چالش می‌کشد. در حقیقت هشتم مارس، روز همبستگی و مظہر اراده‌ی زنان علیه بی‌عدالتی‌ها و اوضاع ناهمجارت کنونی است. روزی است که فضای جوامع کنونی، رنگ و بوی دیگری را به خود می‌گیرد و دنیای انسانیت یکبار دیگر شاهد طرح مطالبات پایمال شده‌ی میلیون‌ها زن در سرتاسر جهان می‌باشد.

پر واضح است که زندگی رقتبار میلیاردها زن در دنیا به حاکمیت مناسبات کنونی بر می‌گردد و مولد همه‌ی این‌ها سرمایه‌دارانند. خودشان اعلام نموده‌اند که هفده درصد زنان اروپا در زیر خط فقر قرار دارند و هزاران زن مناطق قیر و روستائی چینی توسط باندهای قاچاق انسان ربوه شده و مجبور به کارهای ناخواسته‌ای همچون تن فروشی‌اند. این زندگی نکبتباری است که سرمایه‌داران برای زنان ساخته‌اند تا بر حیات انگلوار خویش "رونقی" بخشنند. این آن‌دیای کنیفی است که مفت‌خواران و سوداگران در پی آنند و متأسفانه روز به روز دنیای انسانیت شاهد گستردنی ناهمجارتی‌ها و بلایای اجتماعی زیر نظر حاکمان زورگوست.

مسلمًا آمار و ارقام ارائه داده شده از وضعیت اسفبار زنان دقیق نیست. آزار و اذیت زنان به بهانه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و جنسیتی با شتاب هر چه بیشتری در پیش است و تجاوز و خشونت به زنان هم حد و

نقشی داشته است؟ آیا اصلاً امکانی برای دخالت داشت؟ آیا در احکام و استناد، نامی از دولت وجود داشته است؟ دولت نقشی در این مسئله نداشته است. خیلی از کسان دیگر هم اطلاع نداشته‌اند. اما برای مطرح کردن این مسائل با ذکر جزئیات، من هم محظوظاتی دارم.

هزاران نفر در زیر سایه‌ی دولت جمهوری اسلامی و در دهه‌ی ۶۰ لت و پار و به جوخه‌های اعدام سپرده شدند و هزاران خانواده در داغ فرزندان شان سوتخته و هزاران فرزند در غم از دست دادن پدران و مادران شان، روزگارشان سیاه شده است و این روزها موسوی، ریاکارانه دارد هم از وظایف ضدخلقی خود در دوران تصدی اش شانه خالی می‌کند و هم دارد دولت آن‌زمان خود را به عنوان دولت "بی اختیار" معرفی می‌نماید. واضح است که طرح چنین مسائلی آن‌هم زیر سیطره‌ی رژیم جمهوری اسلامی تازه‌گی ندارد و دولت "اصلاح طلب" خاتمی هم، دائمًا داشت از بی مسئولیتی و "بی اختیار" خود در دم و دستگاه‌های نظام سخن می‌گفت و همواره تأکیدش بر آن بود که قتل‌های به‌وقوع پیوسته و زنجیره‌ای، گسترش فقر و تعرض به زنان و بگیر و بهبندها، خارج از حیطه و مسئولیت‌اش بوده است!!

به‌راستی چه کسی است که بتواند بخود بقولاند، دولت‌های رنگارنگ رژیم جمهوری اسلامی و از جمله دولت موسوی در خلاف سیاست‌های حاکم بر سرمایه قرار داشته و از وقوع جنایت، استثمار و سرکوب توده‌های ستم‌دیده بی‌خبر و یا با آن‌ها مخالف بوده است؟ چه کسی است که بتواند بخود بقولاند، دولت‌ها برخاسته از نظام جمهوری اسلامی نیستند؟ چه کسی است که بتواند بخود بقولاند، ارگان‌های متفاوت تحت اختیار دولت موسوی در خدمت به سرکوب کارگران، زحمت‌کشان، زنان، دانشجویان و همه‌ی محرومان بوده است؟

در حقیقت دهه‌ی شصت، دهه‌ی جنایات رژیم جمهوری اسلامی در ابعادی گسترده بوده است و همه‌ی نهادها و ارگان‌های متفاوت دولتی، وظیفه‌ای جز خانه‌خوابی هر چه بیش‌تر میلیون‌ها انسان رحمت‌کش بر عهده نداشته‌اند. با این اوصاف موسوی نه تنها در گشتار ۶۷ نقش مستقیم و بی‌واسطه‌ای داشته است، بلکه دولت‌اش با تمام قوا، سازمان نظامی خود را علیه خلق کرد، تُرک، لُر، بلوج و دیگر توده‌های محروم بهره‌انداخت و گشتار، غم و اندوه و بگیر و بهبندها را به درب خانه‌ی همه بُرد.

بستن دانشگاه‌ها تحت عنوان "انقلاب فرهنگی" و دستگیری کمونیست‌ها، مخالفین و مبارزین و اسید پاشی بر سر و صورت زنان و دختران "بی حجاب" و تصفیه‌ی آنان از دم و دستگاه‌های دولتی و هم‌چنین تبلیغ هیستوریک از بلندگوهای تبلیغاتی و ارتباط جمعی‌ی همچون رادیو، تلویزیون و روزنامه‌ها - علیه انقلاب، کمونیست‌ها و انقلابیون نمایان گر ماهیت دولت موسوی بوده است. مگر می‌توان این‌همه جنایات انجام شده را نادیده گرفت و همه‌ی آن‌ها را به ته چاه انداخت و توده‌ها را از اعمال کثیف خویش فریب داد و سعی نمود تا گریبان خود را از اعدام‌های سال ۶۷ و دهه‌ی خونین ۶۰ خلاص نمود؟

به‌راستی سؤال این است که چه معذوراتی انسان‌ها را وامی دارد تا از بیان واقعیات صرف‌نظر نمایند و اعمال خود و نظام‌شان را از اذهان عمومی پنهان سازند؟ مگر خود موسوی طی یک‌ساله‌ی اخیر، بارها و بارها اعلام ننموده است که چرا دولت کشونی تلاش‌اش بر آن است تا حقایق را در پس‌پرده نگه دارد و با مردم خود بیگانه باشد؟ حقیقتاً که موسوی هم علی‌رغم ادعاهایش مبنی بر دفاع از "دموکراسی"، "ازادی" و با

قصد دارد تا با تصویب آئین‌نامه‌های انضباطی، مانع پوشش‌های "غیر متعارف"-ی همچون "کلاه بی مقنعه، پوشیدن روسربی نازک، شلوارهای کوتاه و چسبان، استفاده از جواهرات و زیور و آلات" "غیر معمول" مانند زنجیر پا، بافت مو و مانتوهای نامناسب و ... در درون داشتگاه‌ها گردد!!

این‌ها بخشی از فرهنگ و سیاست ارجاعی‌ست که سران رژیم جمهوری اسلامی دارند به نیمی از نیروی فعال جامعه‌ی مان حقه می‌کنند. این‌ها نمایان گر اوضاع و خیمی‌ست که بر فضای جامعه‌ی مان حاکم گردیده است و مسلمًا در زیر حاکمیت رژیم‌هایی همچون رژیم جمهوری اسلامی سخن گفتن از امینت و محترم شمردن حقوق ایندائي زنان، پوچ و بی‌معناست. شکی در آن نیست که قوانین نوشته شده‌ی رژیم وابسته به امریالیسم جمهوری اسلامی، ارجاعی و بازدارنده است. این فرهنگ و قوانین دست و پاگیر نه تنها به مرد زنان نمی‌خورد، بلکه مخرب زندگانی کارگران، زحمتکشان و دیگر افسار و صنف‌های ستم‌دیده‌ی جامعه است و باید به همراه مدافینش سوزانده شود. به اثبات رسیده است که در زیر سایه‌ی چنین نظام‌هایی، زن فاقد ارزش و هویت واقعی‌ست و تا مادامی که سرمایه‌داران در مسند قدرت‌اند، اوضاع زنان مسیر بالندگی و شکوفائی را طی نخواهد کرد. پر واضح است که، زمانی زنان کارگر و ستم‌دیده و محروم از وضعیت کنونی خلاصی خواهند یافت که حاکمیت سرمایه‌داران به زیر کشیده شود و حکومتی بر سر کار آید که مدافع حقوق توده‌های ستم‌دیده و از جمله زنان باشد. این خواست باطنی و واقعی دنیای انسانیت است و مسلمًا تنها حاکمیت کارگران و زحمتکشان است که متضمن به‌رسمیت شناختن حقوق محروم‌مان و از جمله زنان می‌باشد. این پیام هشتم مارس به همه‌ی جویندگان راه انقلاب و مدافعين راه رهانی از زیر ستم سرمایه‌داران انگل صفت می‌باشد.

معدورات موسوی از بیان واقعیات

زنگی کارگران و زحمتکشان را جانیان بشریت تاخ نموده‌اند و هر دوره‌ی آنان همراه با بدیختنی و نداری و از دست دادن فرزندان شان توم می‌باشد. همواره سرمایه‌داران توده‌ها را مورد آماج حملات وحشیانه‌ی خود قرار داده‌اند و تلاش نموده‌اند تا با تعریض و گشتار محروم‌ترین افسار و طبقات، جامعه را به مسیر دل‌بخواه خود سوق دهند. مسلم است که سرمایه‌داران تنها با اتخاذ چنین سیاست و کارکردی نیرو می‌گیرند و در عوض نیرو و انرژی بی‌کاران توده‌ها را از درون تهی می‌کنند. می‌گشند تا بر عمر خود بی‌افزایند و استثمار و غارت می‌کنند تا سرمایه‌های بیشتری به حیب زندن. تردیدی در آن نیست که همه‌ی آنان با هر رنگ و لباسی و با هر پوست و نژادی، یکسان‌اند و به مرد توده‌های محروم نمی‌خورند؛ تردیدی در آن نیست که همه‌ی آنان تلاش‌شان بر آن است تا حقایق و گند و کثافات طبقه‌ی انگل صفت مسؤول روز خبرنگاران را از اذهان عمومی پنهان سازند. در حقیقت بیان واقعیات با خُلق و خُوی آنان بیگانه است، چرا که پشت به مردم‌اند و طرف ضدانقلاب‌اند.

چندی قبل موسوی در آستانه روز خبرنگار، با جمعی از مدیران مسؤول، خبرنگاران و خانواده‌های روزنامه‌نگاران زندانی درباره‌ی سال ۶۷ گفت: "مسئله سال ۶۷ را باید در منظر تاریخی خود بررسی کرد و بعد هم دید آیا دولت در این زمینه اطلاعی داشته است؟

مارکس مهم است، داشت."(۱۷)

در واقع، در نگاه به گذشته، این بسیار قابل توجه است که تا چه اندازه تفکرات کینز در اینجا با نگرش مارکس هم خوانی دارد. مارکس در تئوری ارزش اضافه، بر اساس فرمول پول- کالا- پول، به آن چه که او آن را "امکان انتزاعی بحران" خواند، اشاره کرد. "اگر بحران پدیدار شود... به خاطر این که خرید و فروش جدا می‌شوند، این بحرانی پولی می‌شود"، در ارتباط با پول به عنوان "وسیله‌ای برای پرداخت... تا آن‌جا که توسعه‌ی پول به مثابه وسیله‌ی پرداخت متصل به توسعه‌ی اعتبار و مازاد اعتباری است، علی این دو هم بایستی مورد بررسی قرار گیرد." پس، برای مارکس، تحقق بحران یا بحران تقاضای مؤثر همیشه با کاراکتر پولی سیستم گره خورده است، و لزوماً نه تنها به پدیده‌های اعتباری، بلکه به مازاد اعتبار نیز تعیین یافته است. لذا به بحران‌های بالقوه‌ی بدھی‌های هنگفت اشاره می‌کرد.(۱۸)

مارکس استدلال کرد که تمایل سرمایه، تلاش برای تبدیل خود به یک اقتصاد پولی خالص (یا سفته بازی) محض است، که در درون فرمول عمومی سرمایه یعنی پول- کالا- پول(M-C-M) پنهان می‌باشد. مثل فرمول پول- پول(M-M)، که در آن پول، بدون حلقه‌ی واسطه تولید کالا سبب ایجاد پول می‌شود. او نوشت "که در شکل پول- پول، روابط سرمایه به اوج صورت فرضی و تصنیع خود می‌رسد".(۱۹)

اگر فرمول(M-M)، یا همان پول- پول در اصل به سادگی اشاره به سرمایه‌ی بهره‌دار دارد، در روند رشد سرمایه‌داری این موضوع دگرگون شده و به طور کلی به تقاضای سوداگرانه برای پول تبدیل می‌شود. مارکس توضیح داد که "اعتبار، جایگزین پول شده و موقعیت آن را تصاحب می‌کند". مارکس استدلال کرد که سرمایه بیشتر و بیشتر به صورت اشکال "تکراری" از: (۱) "سرمایه واقعی"، به عنوان مثال سهام کارخانه، تجهیزات و کالاهای ساخته شده در پروسه‌ی تولید، و (۲) "سرمایه‌ی ساخته گی" یا موهوم، به عنوان نمونه شکل گیری ادعاهای مالی ایجاد شده توسط عنایون کاغذی نسبت به سرمایه‌ی واقعی، درآمد. تا جائی که فعالیت‌های اقتصادی تشویقاً به سمت "سرمایه‌ی ساخته گی" یا موهوم" در عرصه‌ی مالی و نه ایاشت واقعی سرمایه در روند تولید سوق داده شد. این موضوع، سرمایه را به شکلی کاملاً فرضی دگرگون ساخته بود.(۲۰)

تولید و سرمایه‌ی مالی

همان‌طور که دیدیم، مارکس و کینز هر دو، جدائی جدی سرمایه واقعی و پولی را که مشخصه‌ی نظریه‌ی اقتصادی سنتی (أُرتدوکس) است، رد کردند. نظام بخشیدن پیشرفت‌به نظریه‌ی پولی تولید، بوسیله‌ی مارکس و کینز، به شیوه‌های تقریباً مختلف، طبیعتاً به تئوری مالی‌ئی انجامید که نه تنها به عنوان عرصه‌ای حذف نشده از فعالیت‌های اقتصادی، بلکه کاملاً ادغام شده با آن بود، بنابراین نظریه‌ای

"مردم" بودن، در فکر عاقیت نظام است و علناً دارد اعلام می‌نماید که قادر به بیان حقایق نیست.

در بک کلام بگذراید مدافعان بی چون و چرای نظام، چکمه لیسان و مشاطه‌گران، همه‌ی هم و غم‌شان را مصروف پایداری بیش از پیش سرمایه‌داران وابسته و انگل صفت نمایند؛ بگذراید ابعاد گنستار دهه ۶۰ را از دیده‌ی خانواده‌های داغدار و توده‌های محروم مخفی نگه دارند؛ اما مطمئن باشید که تاریخ درس عبرت و به حقی به مخالفین طبقاتی کارگران و زحمت‌کشان خواهد داد و همه‌ی آنان را باتمامی معذورات‌شان به ته دره هدایت خواهد نمود. این جبر تاریخ است و نمی‌توان تا ابد جامعه را به سمت ناآگاهی سوق داد و از بیان واقعیات صرف‌نظر نمود.

شاھنگ راه

مالی شدن انباشت

ادمه از شماره‌ی قبل

اثر جان بلیمی فاستر (John Bellamy Foster)

ترجمه: پویان کبیری (قسمت دوم)

به فاصله‌ی کوتاهی پس از مطالعه‌ی "تئوری ارزش و سیکل‌های کسب و کار" اثر مک‌کراکن و مواجهه با نحوه‌ی برخورد آن با فرمول پول- کالا- پول مارکس، کینز در سخنرانی‌هایش مستقیماً به "درک سخت مارکس" اشاره نمود و آن را مرتبط با مشکل تقاضای مؤثر دانست.(۲۱)

کینز بدون داشتن میزان زیادی از آگاهی مستقیم از تجزیه و تحلیل‌های مارکس، در نتیجه‌ی درک پیامدهای فرمول کلی مارکس برای سرمایه، از رابطه‌ی آن با نقد قانون می‌گوید و به ضرورت یکارچه‌سازی در درون یک سیستم واحد واقعی و پولی، تولیدی و مالی اشاره می‌کند. همه‌ی این‌ها با تلاش‌هایی که خود کینز برای ساخت یک نظریه‌ی پولی از تولید (معنی تئوری عمومی) انجام می‌داد، هم‌خوانی یافت. همان‌طور که سوئیزی بیش از نیم قرن بعد مشاهده نمود وقتی که سخنرانی‌های کینز در رابطه با نظریه‌ی پولی تولید برای اولین بار مطرح شد، این اظهارات در مورد فرمول کلی نگرش مارکس نشان داد که: ۱- کینز "در جنبه‌های مهم، به شیوه‌ی نگرش مارکس درباره‌ی پول و انباشت سرمایه نزدیک‌تر بود تا به جریان پذیرفته‌شده نئوکلاسیک اصیل" و ۲- او بیش از هر اقتصاددان بورژوای دیگری، چشمی به مراتب قوی‌تر برای دیدن آن‌چه که نزد

گرامی باد حاضره حریک اندیشی همین و میزد واه

برای ارتباط با ما، با آدرس‌های زیر تماس بگیرید:
**Post: Postbus 10492
 1001 EL Amsterdam, Nederland
 TEL.: +31 624 797 133
 E-Mail: pouyan@19bahman.net
 Web Site: <http://www.19bahman.net>**

با کمک‌های مالی خود و ارائه‌ی هرگونه سوال، نظر، انتقاد و پیشنهاد، ما را در انجام وظائف مان یاری رسانید.

برای بحران مالی است. امروز تصمیم‌گیری در مورد این که چه (یا کجا) باید سرمایه‌گذاری کرد، همان‌طور که به‌ویژه توسط کینز گسترش داده شد، به این مفهوم است که سود مورد نظر در این گونه سرمایه‌گذاری‌های جدید و توسط تقاضای سوداگرانه برای پول و چیزی نزدیک به پول (اعتبار) تحت تأثیر رابطه‌ی آن با نرخ بهره قرار می‌گیرد.

مرکزیت رو به رشد سرمایه‌ی مالی، محصول توسعه‌ی تاریخی سیستم بود. طی فاز کلاسیک اقتصاد سیاسی، در دوران جوانی سرمایه‌داری، این به اندازه‌ی کافی طبیعی بود که تئوری اقتصادی متکی بر مفهوم ساده‌ای از اقتصاد اصلاح شده‌ی پایاپای باشد که در آن پول صرفاً وسیله‌ای برای مبادله بود، ولی به جز این هیچ تأثیر مادی بر روابط پایه‌ای اقتصاد نداشت. با این حال، آن‌چه را که مارکس "تمرکز و مرکزیت یا توپولید" می‌نامید، در اواخر قرن نوزدهم عملأ علائمی در ارتباط با ظهور شرکت‌های بزرگ و پیدایش سیستم مدرن اعتباری مبتنی بر بازار اوراق بهادار صنعتی وجود داشت.

پیدایش سیستم اعتباری مدرن، ماهیت انباست سرمایه را وسیعاً تغییر داد. ماهیتی که به عنوان مالکیت دارائی‌های سرمایه‌ی واقعی همیشه بالاتر و قوی‌تر از بدھی بود، در برابر مالکیت سهام و یا دارائی‌های کاغذی به امری ثانوی تبدیل شد.

اداوه در شماره‌ی آینده

- ۱۶- مجموعه‌ی آثار کینز، جلد ۱۳، صفحه ۴۲۰. همچنین نگاه کنید به "از رساله به تئوری عمومی: تئوری برای گاهشناصی" نوشته‌ی دونالد ماتگریج (Donald Moggridge)، تاریخ اقتصاد سیاسی، دوره‌ی پنجم، شماره‌ی ۱، صفحه ۸۲ (پیار ۱۹۷۳).
- ۱۷- سوئیزی، "رژیم سرمایه"، صفحه ۲.
- ۱۸- کارل مارکس، تئوری ارزش اضافه، جلد دوم (مسکو، انتشارات پروگرس، سال ۱۹۶۸)، صفحات ۵۰۹ تا ۵۱۵. برای تفسیری خوب از وجه اشتراک تجزیه و تحلیل‌های مارکس و کینز در این زمینه، نگاه کنید به "مارکس، کینز و اختلال بحران" اثر پیتر کنوی (Peter Kenway). مجله‌ی اقتصاد کمبریج، شماره ۴، سال ۱۹۸۰، صفحات ۲۲ تا ۳۶.
- ۱۹- مارکس، کلینتل، جلد سوم، صفحه ۵۱۵.
- ۲۰- مارکس، کلینتل، جلد سوم، صفحات ۶۰۷ تا ۶۱۰ و ۷۰۷. کارل مارکس و فردیک انگلس، منتخب مکاتبات (مسکو، انتشارات پروگرس) صفحات ۳۹۶ تا ۴۰۲. جان توبوروفسکی (Jan Toporowski)، تئوری‌های اختلال مالی (نورث‌همپتون، ماساچوست: ادوارد الکار، ۲۰۰۵)، صفحه ۵۴. برای شرح مفصل نظریه‌ی مارکس در مورد "سرمایه‌ی ساخته‌گی با موهوم" نگاه کنید به کتاب مایکل پرلمن (Michael Perelman)، تئوری بحران مارکس (نویورک: پرلمن، ۱۹۸۷)، صفحات ۱۷۰ تا ۲۱۷.

رفقای گرامی!

با ارسال مقالات و مطالب خود، ما را در غنای بیش‌تر نشریه یاری رسانید. بدیهی است، مطالعی در نشریه منتشر خواهد شد که در راستای اهداف و وظائف مبارزاتی سازمان ۱۹ بهمن قرار داشته باشد. از اصلاح املائی و انشائی مطالب رسیده معذور می‌باشیم.